

VERKIEZINGSMEMORANDUM

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN

2019-2025

“Natuur voor en door iedereen in Duffel”

Woord vooraf - “Meer dan het verleden interesseert mij de toekomst want daarin ben ik van plan te leven”

Beste kandidaat burgemeester, schepenen en gemeenteraadsleden,

Natuurpunt Oude Spoorweg zet zich al meer dan 20 jaar in voor de groene ruimte in onze regio. Dat doen we niet alleen uit bewondering voor onze flora en fauna maar ook omdat die groene ruimte maatschappelijk noodzakelijk is voor de ecologie, het klimaat en de gezondheid van de bewoners. Deze bezorgdheid delen we intussen met net geen 1100 gezinnen in onze afdeling. We delen deze passie graag met zoveel mogelijk mensen. Daarom bieden we elk jaar opnieuw een welgevulde activiteitenkalender aan voor een breed publiek. We zoeken ook steeds nieuwe partners op waar we mee willen samenwerken om onze doelstellingen te bereiken en onze vereniging te verbreden.

Onze natuur heeft het echter niet gemakkelijk. Je zou kunnen stellen dat we midden in een biodiversiteitscrisis zitten: vele soorten boeren nog steeds achteruit. Denk maar aan bijen, vlinders, diverse plantensoorten. Op het platteland is het erg stil geworden: waar zijn de patrijzen en veldleeuweriken naartoe? Voor de toekomst van onze kinderen en kleinkinderen willen we onze natuur beschermen en de soortenachteruitgang tegengaan – in onze eigen natuurgebieden doen we er alles aan om ze in stand te houden. Dat gebeurt met wisselend succes, maar zoals Albert Einstein zei: “Meer dan het verleden, interesseert mij de toekomst want daarin ben ik van plan te leven”.

Om die bescherming van natuur concreet te maken heeft Natuurpunt Oude Spoorweg in Duffel en Kontich ruim 60 hectare gebied in beheer en maximaal toegankelijk gemaakt. Met de natuurgebieden alleen echter redden we het niet. Daarom hebben we naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen heel wat ideeën uitgeschreven die u in dit memorandum vindt. Ideeën die lokaal te realiseren zijn, ideeën die de biodiversiteit een boost kunnen geven, ideeën die een opkikker kunnen zijn voor de mensen die in Duffel en omgeving wonen en werken, ideeën die de lokale economie ook ten goede zullen komen. Natuur is moeilijk te berekenen in absoluut geld, maar natuur draagt heel sterk bij tot het welzijn en de gezondheid van mensen en levert tal van diensten zoals waterberging en dat is onbetaalbaar. Kortom: natuur brengt geluk!

We hebben met dit memorandum voortgebouwd op de 2 vorige memoranda om van Duffel een nog meer groene, natuurrijke en klimaatneutrale gemeente te maken. Sommige acties werden hernomen of uitgediept, andere zijn nieuwe ideeën. Onze ambities reiken echter verder en doen ons ook “out of the box” denken en dromen. We hopen alvast onze ideeën in de verkiezingsprogramma’s te lezen. We zijn graag bereid onze positief bedoelde acties voor onze natuur aan uw partij te komen toelichten of uw partij te verleiden om een bezoek aan onze natuurgebieden te brengen. Uiteraard zijn we met alle bestuurders, actieve vrijwilligers en leden van Natuurpunt Oude Spoorweg altijd bereid om tot een mooie constructieve samenwerking te komen met het toekomstige nieuwe gemeentebestuur.

Namens het afdelingsbestuur
Met natuur.vriendelijke groeten,

Dirk Costrop
voorzitter Natuurpunt Oude Spoorweg

Overzicht van de gronden waar Natuurpunt actief is, onze kroonjuwelen

De natuurgebieden, de kroonjuwelen van Natuurpunt

Natuurgebieden zijn veilige havens voor verschillende dier- en plantensoorten en versterken zo de biodiversiteit in je gemeente. De aankoop en inrichting van natuurgebieden zijn en blijven belangrijke elementen van het (lokaal) natuurbeleid. Hierboven een overzicht van de gebieden die we als afdeling beheren:

- De Babbelbeekse Beemden (ter erkenning ingediend in 2016) 5,5 ha in Duffel en Lier
- De Mosterdpot (erkend natuurreservaat) 19 ha in Duffel en Sint-Katelijne-Waver
- De Goorbosbeekvallei (erkend natuurreservaat) 4,5 ha in Duffel en Sint-Katelijne-Waver
- De Oude Spoorwegberm (erkend natuurreservaat) 24 ha in Duffel, Kontich en Rumst

Voor de volledigheid delen we ook mee dat onze buurafdeling ook nog het Strijkersbroek in de Beneden-Netevallei en het sneeuwklorkesreservaat in de Itterbeekvallei, gelegen in Duffel en Lier.

SPEERPUNT 1: RODE DRAAD: MEER NATUUR VOOR IEDEREEN

Natuur is belangrijk voor de mens. Meer natuur en biodiversiteit maken je gemeente meer aantrekkelijk; dat is al meermaals [wetenschappelijk bewezen](#).

Uit onderzoek blijkt ook dat hoe groter de biodiversiteit is, hoe meer diensten de natuur levert in je gemeente. Denk hierbij aan: buffering van water, verminderen van hitte-effecten, leveren van hout en voedsel en zuivering van onze sterk vervuilde lucht. Dit alles komt ook ten goede aan de lokale economie.

Voldoende reden om volop in te zetten op natuur en biodiversiteit. Maar hoe begin je daaraan?

In dit memorandum geven we jullie hefbomen hoe we dit in Duffel kunnen realiseren vanuit onze expertise en voorbeelden die in andere gemeenten werken.

1.1 Ondersteuning en samenwerking rond de natuurgebieden van Natuurpunt

Actie 1: Verdere ondersteuning bij aankoop van gronden en eenmalige natuurinrichtingswerken voor de uitbouw van natuurgebieden

Voorstel in het verkiezingsprogramma

In deze legislatuur willen we het areaal aan natuur- en bosgebied met tenminste 1m² per inwoner verhogen. We ondersteunen daarom de natuurverenigingen verder bij de verdere uitbouw van Duffelse natuurgebieden inclusief bosuitbreidingen. Dit doen we door enerzijds adviezen voor erkenningsaanvragen als natuurreservaten gunstig te adviseren, anderzijds door de natuurverenigingen financieel te helpen bij de aankoop van gronden zodat de restfinanciering voor de lokale afdeling verlicht wordt. In het verleden gebeurden uitbetalingen ad hoc, maar we zullen onderzoeken of we dit in een subsidiereglement kunnen verankeren.

We bekijken ook projectmatig of en hoe we financieel of logistiek steun kunnen verlenen bij eenmalige herstelmaatregelen ten voordele van het watersysteem, toegankelijkheid of natuurontwikkeling in het natuurgebied. Op die manier kunnen de natuurgebieden optimaal hun ecosysteemdiensten vervullen.

Huidige situatie

Bij de aankoop van een perceel in de Babbelbeekse Beemden mochten we een mooie som van net geen 7000 euro ontvangen van de gemeente Duffel of 90% van de overblijvende restfinanciering. De overige 10% kon via crowdfunding in de buurt gevonden worden, waardoor de hele aankoop snel afbetaald was.

Het in 2016 aangekochte perceel in de Babbelbeekse Beemden

Actie 2: Bestaande natuurgebieden nog veel beter bekend maken

Voorstel in het verkiezingsprogramma

In een bevraging bij tal van Duffelaars blijken nog altijd heel wat Duffelaars hun eigen natuurgebieden onvoldoende of zelfs helemaal niet te kennen, laat staan waar ze die kunnen vinden om er te gaan wandelen. De gemeente zal daarom intenser bijdragen aan de verdere bekendmaking van de Duffelse natuurgebieden en dit in samenwerking met Natuurpunt.

Dit kan gebeuren door :

- Verdere uitbouw van bewegwijzering van en naar de natuurgebieden Oude Spoorwegberm, vogelkijkhut en wand, Babbelbeekse Beemden en vanaf de fietsostrade ook naar de Mosterdpot;
- Natuurgebieden inkleuren op het stratenplan met de naam van het natuurgebied;
- Natuurgebieden actief aanprijzen via de gemeentelijke website;
- Publieksactiviteiten laten plaatsvinden in en rond de natuurgebieden;
- De natuurgebieden van Natuurpunt opnemen in de jaarlijkse infogids.

Huidige situatie

De voorbije jaren zijn er zeker belangrijke stappen vooruit gezet in de betere bekendmaking van de Duffelse natuurgebieden, maar men liet toch ook nog een aantal kansen liggen. Zo organiseerde de gemeente samen met Natuurpunt en tal van andere partners een aantal activiteiten in onze natuurgebieden (Curieuzeneuzemosterdpot, Dag van het Park, Opening nieuwe wandelwegen, ...). Naar de meer verborgen Goorbosbeekvallei werden bovendien wegwijzers geplaatst. Helaas werden

onze natuurgebieden niet met naam vermeld op het nieuwe stratenplan en staan ze nog altijd niet op de Duffelse website noch in de nieuwe infogids 2018-2019.

Zo doen andere gemeenten het:

<https://www.liedekerke.be/menu/milieu/natuur-en-groen/natuur-en-bosgebieden>

Bewegwijzering naar de Goorbosbeekvallei vanaf de Mechelsebaan

Actie 3: Logistieke steun bij natuurherstel- of beheermaatregelen (zoals afvoer grond bij uitdiepingen, ophalen maaisel, ...)

Voorstel in het verkiezingsprogramma

Natuurpunt beheert in de gemeente Duffel ongeveer 30 ha hoogwaardige natuur. Deze semipublieke ruimte wordt opengesteld door Natuurpunt. We ondersteunen de vrijwilligers dan ook waar we kunnen met logistieke steun zoals het afvoeren van de maaisel, we subsidiëren eenmalige natuurinrichtingswerken en infrastructuurwerken of ondersteunen ze logistiek.

Huidige situatie

Natuurpunt wordt vooral door de gemeentelijke administratie nog te veel bekeken als een gewone privé-eigenaar. Dit is een sterk verouderde visie, want we stellen onze gebieden ten dienste van iedereen en van het algemeen belang. In het nieuwe natuurdecreet is voorzien dat alle gesubsidieerde aangekochte gronden moeten voorzien zijn van een erfdienstbaarheidsverklaring als openbaar domein, iets dat Natuurpunt al jaren in de praktijk brengt. De ecosysteemdiensten die de natuur leveren komen iedereen ten goede. Het is dan ook onlogisch om gronden van Natuurpunt als privébezit te gaan beschouwen en dit als excuus te gebruiken om niets te moeten doen aan de logistieke ondersteuning. In vele gemeenten zijn deze samenwerkingsverbanden er wel en leveren ze ook resultaten op. Ze maken een heel verschil voor de natuur en de vrijwilligers die dagelijks inspanningen doen om het natuurgebied optimaal te onderhouden.

Actie 4 : Betere planologische bescherming van het natuurgebied Mosterdpot-Goorbosbeekvallei

Voorstel in het verkiezingsprogramma

Ter uitvoering van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan zullen we een RUP opmaken voor de planologische bescherming van de Mosterdpot-Goorbosbeekvallei (zie ook: Open ruimte creëert kansen voor natuur – **actie 25**) als natuurgebied.

Huidige situatie

Door het RUP open ruimte Duffel West dat op 11 december 2017 door de gemeenteraad werd goedgekeurd kregen zowel de Babbelbeekse Beemden als de Oude Spoorwegberm en de nabije omgeving een betere planologische bescherming. De gebieden zelf kregen de planologische bestemming natuurgebied, de zones errond natuurverweving en/of open landschappelijk waardevol agrarisch gebied waardoor de druk op deze natuurgebieden sterk zal afnemen en minstens een status quo van de huidige situatie wordt behouden wat heel erg belangrijk is.

1.2 Meer (kwalitatieve) natuur buiten de natuurgebieden

Actie 5 : Lid blijven van het regionaal landschap Rivierenland

Voorstel in het verkiezingsprogramma

De gemeente Duffel blijft zeker lid van het regionaal landschap Rivierenland en zal ook de komende legislatuur in opdracht van de gemeente tal van (al dan niet gesubsidieerde) projecten uitwerken en aansluiten bij lopende initiatieven wanneer mogelijk. Samen met het regionaal landschap en haar diverse partners waarmee ze samenwerkt creëren we verder een draagvlak voor natuur, zachte recreatie en landschapszorg, ook buiten de natuurgebieden.

Huidige toestand

Sinds de gemeente Duffel lid is van het regionaal landschap waren er eindelijk projecten mogelijk die vroeger bijna ondenkbaar waren. Een greep uit de realisaties van afgelopen 5 jaar:

- wandelknooppuntennetwerk is uitgebreid tot in de Mosterdpot-Goorbosbeekvallei, rond het fort en doorheen de Oude Spoorwegberm
- knuppelpad in de Babbelbeekse Beemden (in opmaak, uit te voeren in 2018)
- inventarisatie van de wandelwegen met als doel het hele knooppuntennetwerk uit te breiden, trage wegen te herwaarderen en missing links uit te werken
- aanleg poelen en hoogstamboomgaarden op diverse plaatsen
- aanleg van speelbos in Straatjesbossen
- vogelkijkwand met brug in de Mosterdpot (ingehuldigd tijdens het landschapsfeest Curieuzeneuzemosterdpot op 15 oktober 2017)

Inhoudiging van de vogelkijkwand met wandelbrug tijdens het Curieuzenezemosterpot landschapsfeest

Actie 6: Opstellen van een bomen(onderhoud)plan voor Duffel

Voorstel in het verkiezingsprogramma

We gaan zorgvuldiger om met ons bomenbestand. Bomenbeheer is specialistenwerk en meer dan alleen maar om de zoveel jaar takken van de bomen halen. We stoppen volledig met het kandelaren van bomen die nog nooit gekandelaard geweest zijn, omdat dit geen goeie snoeitechniek is. Een degelijk bomenonderhoudsplan wordt opgesteld, zowel als leidraad voor het aanplanten van bomen als voor het beheer van onze bestaande laanbomen. Variatie in bomen is daarbij het uitgangspunt. Onze arbeiders sturen we op cursus zodat ze de beste snoeitechnieken kunnen aanleren of externe aannemers kunnen controleren op correcte uitvoering.

Huidige situatie

Nog op te veel plaatsen zien we dat er bomen gekandelaard worden terwijl dit totaal nutteloos is. Bovendien is ook het tijdstip van het snoeien alles behalve ideaal. VB: grauwe abelen aan Kiliaanschool die ten eerste nooit gekandelaard hadden moeten worden, ten tweede al zeker niet in de maand april, wanneer het snoeiseizoen eigenlijk voorbij zou moeten zijn. Deze bomen zijn verminkt voor de rest van hun leven.

<https://www.natuurpunt.be/nieuws/stadsbomen-belangrijke-bondgenoten-leefbaarheid-verstedelijkt-gebied-20161227>

De in april 2017 gekandelaarde grauwe abelen

Actie 7: Behoud van het subsidiereglement kleine landschapselementen

Voorstel in het verkiezingsprogramma

We behouden het subsidiereglement kleine landschapselementen en waar nodig hervormen we het en breiden het uit met soortenbescherming (zie actie soorten om trots op de zijn – **actie 13**). Op die manier blijven we de uitbreiding en het correct onderhoud van kleine landschapselementen promoten en stimuleren zodat ze door verwaarlozing niet stilaan dreigen te verdwijnen uit het landschap.

Huidige situatie

Het bestaande subsidiereglement werd behouden. Tal van eigenaars maakten er opnieuw gebruik van.

Actie 8: Behoud van de behaagactie i.s.m. Natuurpunt

Voorstel in het verkiezingsprogramma

We organiseren jaarlijks een grote behaagactie. Zo stimuleren we de keuze om tuin- en erfbeplanting met inheemse soorten te laten gebeuren. Om zeker te zijn van kwalitatief en autochtoon plantgoed behouden we de bestaande samenwerking met Natuurpunt die deze intergemeentelijke behaagactie elk jaar organiseert in meer dan 30 gemeenten, waaronder de gemeente Duffel.

Huidige situatie

Duffel organiseert al jarenlang een succesvolle behaagactie. In 2013 sloot de gemeente Duffel zich aan bij de behaagactie georganiseerd door Natuurpunt. De mensen zijn tevreden over deze actie en over het uitstekend plantgoed dat ze kunnen aankopen. Meer info: www.natuurpunt.be/behaag

Actie 9: Acties uitwerken rond pesticidenvrije tuinen met kansen voor biodiversiteit

Voorstel in het verkiezingsprogramma

Als gemeente gebruiken we geen pesticiden meer omdat er een pesticiden verbod is voor openbare besturen. We zien nog op vele plaatsen het gebruik van pesticiden door inwoners en gebruikers. We blijven de mensen daarom actief sensibiliseren om geen pesticiden meer te gebruiken.

Overtredingen op het gebruik van pesticiden zullen aan de kaak worden gesteld door een correcte handhaving. Hierbij wordt eerst de stap genomen tot een goede uitleg over de schadelijkheid van het gebruik van pesticiden. Indien men hardleers is, kunnen en zullen ook sancties volgen. De mensen zullen gesensibiliseerd worden om meer inheemse planten te gebruiken en begeleid worden om de tuin om te vormen, waardoor pesticiden niet meer zullen nodig zijn.

Huidige situatie

De vroegere bebloemingsactie gericht op pure bebloeming werd hervormd van een wedstrijd tot een gratis uitdeelmoment van inheemse zaden en planten in de hoop dat burgers kennismaken met de schoonheid en het gemak van de inheemse planten.

Op diverse plaatsen nam de burger zelf het initiatief om zaken kapot te spuiten, wat tegen de wet is. Vaak wordt er zelfs vlak naast of in de beek of de goot gespoten, wat nog erger is. Hoe en of hiertegen opgetreden wordt is erg onduidelijk. Anderzijds werd wel met een aantal wijken gewerkt rond het pesticidenvrije beheer van hun wijken.

<https://www.natuurpunt.be/pagina/maak-van-je-tuin-een-natuurgebied>

<https://www.natuurpunt.be/pagina/help-de-dieren-je-tuin>

Actie 10: Andere aanpak bij aanleg van nieuwe verkavelingen en verlenen van omgevingsvergunningen

Voorstel in het verkiezingsprogramma

Vooraleer een omgevingsvergunning te verlenen bekijken we zeker bij braakliggende bouwkavels op terrein welke natuurwaarden er nog aanwezig zijn in plaats van toe te laten alles kaal te slaan en dan met een wit blad in het beste geval nieuw groen aan te planten. Voor grotere projecten leggen we vooraf een percentage aaneengesloten kwalitatief groen vast dat indien van toepassing aansluit bij bestaande kleine landschapselementen. Deze aaneengesloten groene ruimte moet eerst aangelegd worden alvorens er gebouwd kan worden. Aan de hand van een projectvergadering gaan we proactief in dialoog met de bouwheer, de projectontwikkelaar en/of zijn architecten op zoek naar win-win situaties. Met deze projectvergadering trachten we de aanwezige natuurelementen te integreren in het project zodat ze maximaal bewaard kunnen worden. Van zodra voldoende kwaliteit afgedwongen, garanderen we de eigenlijke vergunning af te leveren met de daarin vooraf afgesproken voorwaarden. Met de bouwheer of projectontwikkelaar worden de nodige afspraken gemaakt voor een groene omkadering die de leefbaarheid verhoogd: waterretentie (bv. een speelwadi), groendaken, streekeigen groen, speel- en of rustruimte.

Huidige situatie

Wanneer men nu een omgevingsvergunning aanvraagt begint men vaak met een wit blad alsof er geen bomen of natuurwaarden op de kavel voorkomen. In de praktijk zijn deze jarenlange braakgronden wel vaak geëvolueerd tot unieke natuurwaarden of staan er 100 jarige bomen of een

goed ontwikkelde knotbomenrij die niet zomaar vervangbaar zijn. Het is aan de vergunningverlener om in een zo vroeg mogelijke fase de bouwheer er attent op te maken dat die elementen er zijn. De gemeente kan een stimulerende actieve rol spelen om de bouwheer zo nodig tot de juiste inzichten te laten komen. Een voorbeeld van een zo'n onnodige kaalslag was de afbraak van de huizenrij aan Segershoef. Dat de verkrotte huizen werden afgebroken is logisch, dat echter alle natuurelementen rond de gebouwen mee verdwenen was totaal onnodig. Een kaalslag heeft nu een zoveelste groene woestijn van monotoon grasland gecreëerd terwijl de aanwezige kleine landschapselementen en bomen minstens hadden kunnen blijven staan en een meerwaarde hadden kunnen betekenen zowel voor de (be)leefbaarheid als voor de biodiversiteit.

Actie 11: Een correct wegbermenbeheer en uitbouw van trage wegen als mobiliteitsplan voor fauna en flora

Voorstel in het verkiezingsprogramma

We voeren het bermbeheerplan verder uit. Afvoer van het maaisel is bij dit beheer essentieel, het vermijden van tijdelijke slibopslag na het ruimen van de baangrachten ook. Het eindbeeld moet zijn bloemrijke bermen zodat planten en dieren van de ene plaats naar de andere plaats zich kunnen verplaatsen. Waar we trage wegen herwaarden of aanleggen, creëren we kleine landschapselementen of een correct bermbeheer zodat er maximale kansen voor fauna en flora zijn.

Huidige situatie

Deze legislatuur is er zeker progressie getoond in de wijze waarop bermen beheerd worden. Toch zien we nog op te veel plaatsen een slecht maaibeheer zonder afvoer van het maaisel, vooral aan kruispunten waar men omwille van de zichtbaarheid of veiligheid begrijpelijker wijs een extra maaibeurt geeft. Op zich is die maaibeurt geen probleem, maar wel wanneer er geen afvoer is, want dan kom je in een vicieuze cirkel terecht. Er treedt verruiging op wat zorgt voor hoger en sneller groeiend gras waardoor je nog meer moet maaien. Wanneer je vershraalt (door grondige afvoer) is het niet onmogelijk dat je de extra maaibeurten niet meer hoeft te doen omdat het hoge gras verdwijnt en plaats maakt voor lagere bloemrijke vegetatie.

Bloemrijke bermen door een correct bermbeheer

Actie 12: Verdere ondersteuning van de paddenoverzetactie

Voorstel in het verkiezingsprogramma

We zetten de logistieke ondersteuning van de paddenoverzetacties verder. We ondersteunen Hyla, vervangen het versleten houten resultatenbord in een nieuw modern bord met erin vervat een digitaal telbord (voor de stand van het aantal gevonden dieren) waarop ook vaste informatie te vinden is over het belang en noodzaak van de paddenoverzet. Op de gemeentelijke website en het infoblad maken we jaarlijks de paddenoverzet beter bekend en houden we iedereen op de hoogte van de actualiteit. De gemeente stimuleert bij de Duffelse scholen i.s.m. Hyla educatieve activiteiten rond de paddenoverzetproblematiek.

Zie ook structurele voorstellen: strategische projecten voor meer open ruimte (actie 26)

Huidige situatie

De Hylawerkgroep van Natuurpunt doet al sinds 1991 aan paddenoverzetacties in Duffel. De gemeente heeft dit altijd logistiek ondersteund door tijdig gevaardriehoeken te plaatsen op aangeven van Hyla. In het verleden werd ook een houten bord gemaakt door de gemeente waarop met krijt de resultaten werden geschreven. Dit bord is versleten en bovendien is deze werkwijze verouderd en totaal achterhaald in de huidige tijd. Er dringt zich een andere manier op om de resultaten bekend te maken.

De resultaten over de jaren vind je hier:

<https://www.hylawerkgroep.be/paddenoverzet/acties/DUFFEL/Senthout>

Padden worden na telling in de Babbelbeekse Beemden veilig vrijgelaten

Actie 13: Soorten om trots op te zijn

Vorstel in het verkiezingsprogramma

Onze gemeente doet actief aan soortenbeleid. Dit kan gaan van financiële ondersteuning met een nog goed te keuren subsidiereglement tot het correct informeren over probleemsoorten. Vele soorten voelen zich perfect thuis in de menselijke omgeving, wat kansen biedt voor meer natuur dichtbij. De meeste soorten zorgen zelfs voor veel plezier. Met een klein aantal soorten zoals vos, steenmarter, vleermuizen verloopt het samenleven moeizamer en dient een extra inspanning te gebeuren om correcte informatie te verspreiden. We werken in samenwerking en met expertise van Natuurpunt en de regionale landschappen soortbeschermingsacties uit en betrekken hierin burgers, landbouwers en zelfs bedrijven met een campagne naar het voorbeeld van de koesterburencampagne in Vlaams Brabant maar dan op Duffelse maat uitgewerkt. Hierdoor kunnen we ook voor deze moeilijker soorten een grotere verwondering en aanvaardbaarheid krijgen bij de burgers.

Huidige situatie

De gemeente tekende het bijencharter en zette massaal in op bloemenmengsels en bijenhôtels. Bij de soortbeschermingsacties wordt door de gemeente nog iets te weinig beroep gedaan op de expertise van Natuurpunt, waardoor deze acties naar onze mening niet altijd even goed liepen in de praktijk.

Meer informatie:

<https://www.vlaamsbrabant.be/wonen-milieu/milieu-en-natuur/natuur/koesterburen/index.jsp>

Actie 14: het vernatuurlijken van de bestaande open ruimten, parken en groene pleintjes

Voorstel in het verkiezingsprogramma

Wanneer we groenzones (her)aanleggen of renoveren kiezen we voor meer duurzame en bij voorkeur inheemse beplantingen. Invasieve exoten worden vermeden. We vormen gazonplekken om naar hooilanden met extensief maaibeheer zodat veldbloemen en bloembollen alle kansen krijgen. We stoppen met strakke vormsnoei op speelpleinen. We planten overal waar we kunnen toekomstbomen aan in gans de gemeente, soms minder maar kwalitatief beter, zodat ze ook kunnen uitgroeien tot boommonumenten. Tot slot pakken we invasieve exoten aan en zorgen op z'n minst dat verdere verspreiding wordt voorkomen.

Huidige situatie

Natuurpunt erkent zeker dat er al heel wat inspanningen gedaan zijn om een aantal speelpleinen te vernatuurlijken zoals in de Mijlstraat, de Arenberg, enz. ... en een trendbreuk is ingezet. Er zijn echter nog veel kansen waar met minimale inspanningen veel meer mogelijk is (zie ook natuur en welzijn). Zo kan in het Muggenbergpark nog meer en op meerdere plaatsen gekozen worden voor een correct hooilandbeheer volgens de code van goede natuurpraktijk, in de plaats van de grote oppervlakten gazon die er nu zijn. Ook het speelplein achter het kerkhof aan de Biesard bijvoorbeeld is maar een kale vlakte en verdient een herwaardering met inheemse aanplantingen.

www.alterias.be

SPEERPUNT 2: MEER NATUUR ZORGT VOOR MEER WELZIJN

De link tussen natuur en gezondheid wordt meer en meer wetenschappelijk aanvaard . Wie dus investeert in natuur investeert ook de gezondheid. De onderzoeksrapporten over natuur en gezondheid geven we u dan ook graag mee:

- [*“Daarom Groen”*](#) (2012)

Vito en INBO belichten en becijferen gezondheidsbatens natuur, en vertalen die naar de Vlaamse context

- [Waarom wij natuur nodig hebben](#), Factsheet IVN, Agnes van den Berg, 2014. Zeer goed overzicht van de voornaamste onderzoeksresultaten, gesorteerd per doelgroep.
- Natuurrapport - Toestand en trend van ecosystemen en ecosysteemdiensten in Vlaanderen. Technisch rapport. [Hoofdstuk 7 - welzijn](#), INBO, 2014
- [“Connecting global priorities: Biodiversity and Health”](#) (2015)

Spraakmakend rapport van UNEP, CBD en WHO dat voor het eerst vanuit zowel ecologische als medische hoek alle relevante studies rond de link tussen gezondheid en biodiversiteit bundelt

- [“Wetenschapsbrochure Natuur en gezondheid. Veel potentieel en veel werk aan de winkel”](#) (2016) bevat recente studies uit binnen- en buitenland rond natuur en gezondheid, gekoppeld aan de vraag naar meer praktijkgericht onderzoek

Opgemaakt door INBO, onderschreven door o.a. UA, Provincie Antwerpen, Natuurpunt, Bosplus

- [The Health and social benefits of nature and biodiversity protection](#), IEEP, 2016. Een van de betere overzichten van de gezondheidsvoordelen + concrete cases in verschillende Europese landen
- [Advies Nederlandse Gezondheidsraad](#) voor de vergroening van steden ifv gezondheid (2017)
- [Advies WHO \(Europa\)](#) met acties voor de vergroening van steden ifv gezondheid (2017)

Actie 15: Vernatuurlijken speelplaatsen in de scholen

Voorstel in het verkiezingsprogramma

De speelplaatsen van onze gemeentelijke scholen worden gedeeltelijk onthard en omgetoverd tot groene oases. Op die manier zullen kinderen ook binnen de school in contact kunnen komen met het aanwezige groen en de natuur. Zo werken we aan de gezondheid en het welzijn van onze leerlingen, vermijden we dat leerlingen zich fysiek (minder last van hitte bijvoorbeeld) en mentaal beter voelen (meer verbondenheid met de natuur geeft rust).

Huidige toestand

De speelplaatsen in de meeste Duffelse scholen bestaan uit een stenen speelplaats.

Voor dit soort projecten zijn subsidies beschikbaar: <http://www.pimpjespeelplaats.be/zoek-subsidiemogelijkheden>

Actie 16: Proactieve steun en netwerkmomenten vanuit de gemeente om samenwerking te stimuleren

Voorstel in het verkiezingsprogramma

Nog te vaak is de natuur en de natuurgebieden in Duffel en het aanbod rond milieueducatie in onze eigen buurt veel te weinig gekend bij de Duffelse scholen. Ook met zorgorganisaties is er nog veel mogelijk. De gemeente zal dit pro-actiever gaan activeren op diverse manieren. Zo kan een gemeente instrumenten ontwikkelen door maatschappelijk werk in de gemeente financieel te belonen zoals dit in de gemeente Kontich gebeurt. Daar komen de jeugdbewegingen dan ook graag beheer uitvoeren in de lokale natuurgebieden.

- pro-actiever aanbod van Natuurpunt en de Duffelse bos- en natuurgebieden beter bekendmaken bij de Duffelse scholen
- pro-actiever aanbod van Natuurpunt en de Duffelse bos- en natuurgebieden bekendmaken bij de jeugdverenigingen
- peter- en meterschappen van lokale natuurgebieden mee promoten
- subsidiereglement ter beloning van maatschappelijk werk, zoals natuurbeheer, zwerfvuil, ...
- organiseren van netwerkmomenten tussen zorg- en natuurorganisaties

Natuurpunt wil ook graag meewerken aan concrete acties. Voorbeelden uit de rest van Vlaanderen: <https://www.natuurpunt.be/pagina/natuur-en-gezondheid>

Huidige situatie

We stellen vast dat een structurele samenwerking met de jeugdverenigingen of met scholen moeizaam op gang komt, meestal ad hoc en/of eenmalig plaatsvindt. We denken dat de gemeente

daarin ook een belangrijke rol kan spelen om dit blijvend te stimuleren. De scholen bezoeken bossen elders terwijl de eigen bos- en natuurgebieden op enkele km van de school amper of zelfs niet gekend zijn, wat een spijtige zaak is, want op die manier krijgen de Duffelse kinderen nooit enige band met hun eigen natuurgebieden.

SPEERPUNT 3: NATUUR MAAKT JE GEMEENTE KLIMAATROBUUST

3.1 Bomen, natuur en water als natuurlijke klimaatregelaar tegen het hitte-eiland

Actie 17: Opleggen bijzondere voorwaarden bij de aflevering van een omgevingsvergunning rond natuur en waterberging die verder gaan dan wettelijk verplicht is

Voorstel in het verkiezingsprogramma

Bij nieuwbouw of vernieuwbouw kiezen we resoluut voor de creatie van blauwgroene structuren zowel binnen als de buitenste zone. De verdroging en lokale wateroverlast pakken we aan door maximale infiltratie op het terrein zelf. Afvloeien van water vermijden we zoveel mogelijk en indien toch noodzakelijk trachten we het te vertragen met groendaken en open wadi's. We stappen zoveel mogelijk af van krattensystemen zeker bij gronden met hoge waterstand om de simpele reden dat deze systemen hier niet werken. Wadi's en open wadi's creëren natuur en zijn klimaatregelaars omdat ze extreme temperaturen bufferen, waardoor de urbane zone leefbaar blijft. Ze vormen als het ware een natuurlijke klimaatregeling. Ook groengevels en geveltuintjes worden actief gestimuleerd. De omgevingsvergunning laat toe nu ook in puur stedenbouwkundige vergunningen de milieu-impact mee te nemen en bijzondere voorwaarden op te leggen rond water en natuurbehoud.

www.groenblauwenetwerken.com

Huidige toestand

Bij nieuwbouw wordt binnen het kader van de hemelwaterverordening meestal gekozen voor een gemakkelijksoplossing die vaak onvoldoende werkt zeker bij hoge grondwaterstand, namelijk het plaatsen van een ondergrondse infiltratieput of een kunstmatig krattensysteem. Groendaken en open wadisystemen met inheemse groenaanplantingen vinden nauwelijks ingang.

Zie ook link met **actie 10**

Actie 18: Bescherming van vergunningsvrije bomen via politiereglement

Voorstel in het verkiezingsprogramma

Bomen zijn belangrijke klimaatregelaars en zeker oudere bomen moeilijk vervangbaar door nieuwe kleintjes, daarom willen we alle bomen van een zekere omvang beschermen. Jammer genoeg zijn ze zeker op een bepaalde afstand van een woonkavel totaal niet beschermd door de Vlaamse codex ruimtelijke ordening. Op die manier verdwijnen er veel bomen in de bebouwde kom zonder dat we er iets kunnen aandoen. Door in het politiereglement een voorafgaande kapmachtiging op te nemen kunnen we deze bomen wel beter beschermen, een systeem dat binnen de HEKLA zone werkt dus willen we dit in de gemeente Duffel (en BODUKAP-zone) ook introduceren. Met een

burgemeesterbesluit wordt al dan niet toelating gegeven om de boom te kappen. Wanneer het om een waardevolle boom weigeren we de kapping maar zoeken we proactief naar een oplossing zoals een verzorging door een Europese boomwerker. Op die manier vergroten we het draagvlak voor bomen, ontzorgen we en helpen we de burger correct om te gaan met zijn bomenbestand.

Huidige toestand

Er worden tal van bomen gekapt die dicht bij de woning staan. Dit is wettelijk ook niet verboden, maar ongewenst. Een bescherming van deze bomen dringt zich dan ook op en dat kan via een kapvergunning op te nemen in het politiereglement. <https://www.kontich.be/aanplanten-en-kappen-van-groen>

3.2 Aanpak wateroverlast en -vervuiling door de aanleg van robuuste beekvalleien

Actie 19: Verdere sanering van de lozingspunten in kwetsbare gebieden

Voorstel in het verkiezingsprogramma

We willen verder gaan met de sanering van de lozingspunten in het collectief te optimaliseren gebied. We geven hierbij voorrang aan de sanering van lozingspunten die nadelig zijn voor bepaalde natuurgebieden. Zo koppelen we in samenwerking met de gemeente Kontich alle resterende lozingspunten van de Arkelloop af zodat deze van bron tot monding zuiver wordt en de nutriëntenaanvoer in de Babbelbeekse Beemden sterk afneemt. Hiervoor dient de Zwarthoutstraat-Rechtstraat en het Senthout tussen Missestraat en Lintsesteenweg gesaneerd te worden. Een ander belangrijk knelpunt is het afvalwater van de villa's in het Mouriaubos. Dit afvalwater bezoedelt de achterliggende moerassen achter de waterlink-bekkens, waardoor afkoppeling van het afvalwater noodzakelijk is. Ook de Varestreet krijgt baangrachten en een riolering. Dit kan samen gebeuren met de heraanleg van de Mechelsebaan.

Huidige toestand

Zowel de natuurgebieden Babbelbeekse Beemden als de Mosterdpot-Goorbosbeekvallei ontvangen nog grijs afvalwater in hun gebieden. Deze vuilvrucht is nefast voor de fauna en de (kwelhoudende) flora zoals waterviolier. Het is pas zinvol tot definitief natuurherstel over te gaan als al deze knelpunten van afvalwater definitief weggesaneerd worden, zodat proper en weinig voedselrijk oppervlaktewater in de gebieden kan stromen. Alleen op die manier is het wenselijk beek- of oppervlaktewater in de gebieden op te vangen, te bergen en te bufferen.

Actie 20 : Aanleg van een ecologische retentiezone omgeving Draakbosweg promoten bij de provincie

Voorstel in het verkiezingsprogramma

Om de omgeving van de Spoorweglaan en Wouwendonkstraat verder te vrijwaren van wateroverlast dringen we bij de provincie aan om bijkomende retentie op de Wouwendonkse loop te voorzien door een meer natuurlijke herinrichting zoals meanders, plasbermen, afschuinen, Het oude plan om een bijkomende retentiezone ter hoogte van de Draakbosweg blazen we nieuw leven in en in samenwerking met de provincie doen we er alles aan om het project te laten slagen.

Huidige situatie

De Wouwendonkse loop zorgt ondanks de bouw van een aantal retentiezones in Duffel (waterretentiezone Veleplas aan de Spoorweglaan) en Kontich (Natuurpunt eigendom Hulstmanbos met COBRA in Gasthuisstraat in Waarloos en retentiezone Hessepoelbos naast Berkenhof in Waarloos) nog steeds geregeld te maken met wateroverlast. In januari 2016 moest zelfs de spoorlijn Antwerpen Brussel een hele tijd buiten gebruik gesteld door de overstromende Wouwendonkse loop. Het gevaar voor wateroverlast op deze waterloop is ondanks de ingrepen (waaraan Natuurpunt trouwens actief heeft meegewerkt door grond gratis ter beschikking te stellen aan de provincie voor extra waterretentie) nog steeds aanwezig. Bijkomende retentie ter hoogte van de Draakbosweg kan de afvloeit van het water verder vertragen en de piekdebieten verder opvangen en afvlakken waardoor het risico op wateroverlast zowel in frequentie als in ernst sterk afneemt.

Actie 21: Herstel van het bestaande natuurlijkoverstromingsgebied 'Springbos'

Voorstel in het verkiezingsprogramma

We tolereren niet langer de aanwezigheid van de illegale visvijver Rode Pen. Na 22 jaar gedoogbeleid pakken we dit probleem aan en zoeken samen met de vissers naar een oplossing voor een nieuwe locatie. Op die manier kan het natuurlijk overstromingsgebied springbos volledig hersteld worden in zijn oorspronkelijke staat. Dit zorgt niet alleen voor minder wateroverlast op Goorbosbeek en Bemortelloop. Het maakt het ook mogelijk de lokale natuurverbinding afgebakend in het ruimtelijk structuurplan Goorbosbeekvallei te realiseren en te versterken samen met de creatie van een recreatieve toegangsweg voor wandelaars richting Varestraat. De aanwezige serrist laten we beperkt uitbreiden tot een economisch rendabel bedrijf met innovatieve technieken zodat het project geen belemmering vormt voor het watersysteem (zie ook actie 25).

Huidige situatie

Er werden al heel wat ingrepen uitgevoerd op de Goorbosbeek. Zo werd er op de grens met Duffel aan de Nete een groot retentiebekken gebouwd door de provincie. Dit bekken zorgt vooral voor een tijdelijke stockage van afstromend Goorbosbeekwater dat door hoogtij niet naar de Nete kan afstromen. Op initiatief van Natuurpunt kreeg de beek extra ruimte om te overstromen in het Goorbos (eigendom van Natuurpunt) en kreeg in samenspraak met de provincie de beek een hermeandering, waardoor ze meer capaciteit aankan. Ondanks al die ingrepen blijft de waterhuishouding in de Goorbosbeekvallei nog altijd erg precair, zeker in Sint-Katelijne-Waver (Goorboslei, stationsomgeving) waar bij zware regenstormen (zoals eind jaren '90) wateroverlast kan verwacht worden.

Zie ook link met **actie 25**

<https://burgemeestersconvenant.login.kanooh.be/search/natuurpunt>

SPEERPUNT 4: OPEN RUIMTE CREËERT KANSEN VOOR NATUUR

4.1 Netefront en park Duffel West

Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan vermeldt dat het contact met het Netefront te beperkt is. Er dient gestreefd te worden naar een golvend front tussen enerzijds de bewoning van het centrum West en anderzijds de groene zones die aan de Nete grenzen.

Actie 22: Ontsnippering van Duffel-West centrum met het Muggenbergpark (wegwerken van de barrièrewerking Hondiuslaan)

Voorstel in het verkiezingsprogramma

De Hondiuslaan is een belangrijke harde barrière om vanuit Duffel Centrum het Muggenbergpark te gaan bezoeken. We onderzoeken of en op welke wijze we het Muggenbergpark (beter) kunnen verbinden met het centrum van Duffel zonder steeds de gevaarlijke en brede Hondiuslaan over te moeten steken. De eenvoudigste en goedkoopste oplossing is al een degelijke oversteek voor wandelaars en fietsers van de Pastoriestraat naar het park, maar ideeën kunnen ook zijn een voetgangersbrug, een tunnel of waarom niet een gedeeltelijke overkapping van de Hondiuslaan waar voetgangers en fietsers heer en meester zijn. Een studie bureau dient alle mogelijkheden verder te onderzoeken op haalbaarheid, maar het eindbeeld moet zijn een manier te vinden om het park makkelijker en veiliger bereikbaar voor fietsers en wandelaars te maken door een autovrije trage weg en groene vinger vanuit het park en de Netevallei tot in het centrum te krijgen en omgekeerd. Deze veilige kruising kan een belangrijke ontmoetings- en vertrekplaats worden om de streek te gaan verkennen zowel te voet als per fiets. In combinatie met een goed uitgebouwde halte voor openbaar vervoer en diverse andere voorzieningen (vertrekpunt van het wandelnetwerk Rivierenland, bushalte, elektrische laadpalen, deelauto's, ondergrondse parking, fietspunten, mobilhomeplaats, ...) wordt er hier een heuse toegangspoort gecreëerd. Het stimuleert mensen om het centrum van Duffel te gaan bezoeken vanuit deze groene toegangspoort van toevallige passanten op de Netedijk. Deze toegangspoort moet ook een autoluwer centrum makkelijker realiseerbaar maken wat goed is voor de lokale economie en de middenstand in het centrum zelf.

Huidige situatie

De steeds drukker wordende Hondiuslaan vormt een grote barrière voor velen om zich op een veilige en aantrekkelijke toegang naar het park en Netevallei te verschaffen, zeker voor oudere mensen ligt het park meer en meer geïsoleerd door het drukke verkeer. Ook voor jeugdbewegingen is de oversteek naar het park een gevaarlijke onderneming. Bovendien stimuleert de huidige situatie niet meteen het fietsgebruik omdat alle infrastructuur hier in de eerste plaats op de auto is gericht. Het dubbelrichtingsfietspad blijft ondanks de diverse ingrepen nog altijd in conflict met het autoverkeer met alle gevaarlijke situaties tot gevolg.

Actie 23: Geen tweede Netebrug voor auto's maar wel een integrale nieuwe visie uitwerken rond de bestaande brug

Voorstel in het verkiezingsmemorandum

We kiezen wat vervoer betreft resoluut voor het STOP-principe (stappers, trappers, openbaar

vervoer en pas als laatste persoonlijk vervoer, zijnde de auto). We zetten maximaal in om een visie rond de bestaande Netebrug uit te werken met fietsondersteken en strikte scheiding tussen de zwakke en sterke weggebruiker. We bouwen hierbij verder op de studie die is gestart naar aanleiding van de verhoging (en verlegging) van de bestaande Netebrug met eraan gekoppeld een herinrichting van het kruispunt aan het gemeentehuis, waar de conflicten tussen zwakke en sterke weggebruikers allemaal weggewerkt worden. Ook pleiten we bij de Vlaamse overheid voor een betere verbinding tussen de ring van Lier (R16) en de ring van Mechelen (R6) via de as N108-N14 die we opgraden ten nadele van de as Mechelsesteenweg (N14), zodat heel wat transit verkeer niet meer door de dorpskom moet.

We kiezen in alle geval niet voor een verdere versnippering door de aanleg van een tweede Netebrug voor auto's naast de spoorweg en fietsostrade. Deze keuze is totaal achterhaald omdat dit een keuze is volgens het POTS-principe. Een tweede autobrug ondermijnt het gebruik van de succesvolle fietsostrade (F1). De verdere versnippering aan natuur, bos en recreatieruimte zou niet te overzien zijn. We doen daarom meer dan dit project bevriezen. We schrappen ook planologisch de voorziene reservatiestrook zodat we dit op autogebruik gerichte plan definitief in de vuilbak steken. Dit laat ons toe om de verwaarloosde site aan de rotonde Hondiuslaan-Spoorweglaan te herbestemmen en te ontwikkelen met functies afgestemd op de vlotte bereikbaarheid van en met fiets en het openbaar vervoer. Op die manier geven we deze wat meer desolate omgeving nieuwe ontwikkelingskansen. We behouden op die manier ook het hele Mouriaubos en het aangeplante groenscherm naast de fietsostrade, want we geven het de noodzakelijke planologische bescherming 'bos' die het verdient zonder een reservatiestrook.

Huidige situatie

De fietsostrade wordt massaal gebruikt als veilige fiets- en wandelweg verbinding tussen Oost en West en fietsverkeer tussen Mechelen en Antwerpen. Mocht men een tweede Netebrug voor auto's aanleggen zou het fietsgebruik hier benadeeld worden ten voordele van de auto. Het huidige bestuur heeft ingezet op een herwaardering van het plein aan de Gustaaf van der Lindenlaan en het kruispunt aan het gemeentehuis en betere aansluiting op de R16 van de N108 wat volgens Natuurpunt de enige juiste weg is. De studie ervan is lopende. We hopen dat de volgende legislatuur deze keuze onverminderd voortzet om tot een degelijke mobiliteit oplossing te komen conform het STOP-principe en niet kiest voor het POTS-principe.

Actie 24: Uitbouw van een groen educatief toeristisch netwerk met de Nete als speerpuntgebied

Voorstel in het verkiezingsprogramma

De jaagpaden van de Nete worden al door vele fietsers en wandelaars gebruikt en we bouwen ze verder uit tot een recreatief toeristisch netwerk waar ook de gemeente Duffel beter van wordt. Door het plaatsen van bijkomende vogelkijkwanden (*zie foto vooraan*), hutten en torens bouwen we een milieueducatief pad uit en maken we het mogelijk dat mensen vogels kunnen observeren op de water-linkbekkens vanaf de Netedijk en vanuit de achterliggende gebieden waardoor dit een echte trekpleister wordt voor vogel- en natuurliefhebbers. Op die manier brengen we niet alleen de mensen dichterbij de natuur, maar laten we hen genieten van de schoonheid. De gemeente Duffel zal een trekpleister worden voor ecotoerisme wat de lokale economie eveneens ten goede zal komen. Deze bezoekers zullen ook de lokale horeca bezoeken na hun activiteiten in een aantrekkelijk

autoluwer Duffel winkelen en consumeren en mogelijks in de buurt willen overnachten. Vanuit een aantal strategische punten zullen we dan ook bewegwijzering plaatsen naar de bestaande wandelnetwerken en de Duffelse natuurgebieden Goorbosbeekvallei, Mosterdpot, Babelbeekse Beemden en Oude Spoorwegberm die vanuit het nieuwe ontmoetingspunt (zie link met actie 22) perfect en veilig bereikbaar worden.

Huidige situatie

Aan het Zennegat in Mechelen-Walem is recent een groot controleerbaar overstromingsgebied aangelegd binnen het kader van het Sigmoidplan aangelegd.

(<http://sigmoidplan.be/nl/projecten/dijlemondig/projectnieuws>)

Ook tussen Duffel en Lier zullen er vanaf 2018-2019 grote gecontroleerde overstromingsgebieden worden aangelegd binnen hetzelfde Sigmoidplan (<http://sigmoidplan.be/nl/projecten/nete-en-kleine-nete/deelprojecten/beneden-nete%20/>). Deze gebieden zullen topsoorten lokken zoals visarenden, lepelaars, roerdomp, bevers, otters, enz. Onze regio zal een trekpleister worden voor vele natuurliefhebbers.

De gemeente Duffel kan daar mee van profiteren want ligt netjes tussen die 2 projectgebieden in. Hierdoor zullen die soorten ook bijvoorbeeld zichtbaar worden op de al aanwezige water-linkbekkens en de Nete. Door het plaatsen van infrastructuur trekken we ook mensen van buiten Duffel aan.

4.2 Uitbouw zuidwestelijke hoek Duffel Oost

Actie 25: Opmaak masterplan zuidwestelijk deel van Duffel Oost (voor omgeving Goorbosbeek-Dijkstap-Mosterdpot-Mouriaubos als strategische open ruimte en zacht recreatiegebied)

Voorstel in het verkiezingsprogramma

Voor het zuidwestelijke gedeelte van Duffel Oost maken we in samenwerking met de gemeente Sint-Katelijne-Waver en het regionaal landschap een masterplan op als een strategisch robuust blauwgroen gemengd open ruimtegebied met zachte recreatie. We vertrekken daarbij vanuit de bestaande situatie en met de bestaande partners en eigenaars uit de buurt. Zo stemmen we alle troeven op elkaar af en stimuleren we meer samenhang en samenwerking met de diverse partners tot win-win situaties. Zo kan de fortsite versterkend werken om ook de Mosterdpot, de Goorbosbeekvallei en het Mouriaubos te promoten en omgekeerd.

Uitgangspunten van het masterplan zijn:

- 1) Opmaak van een RUP Open ruimte zuidwestelijk deel van Duffel (cfr Duffel West)
=> Natuurgebied, natuurverweving, landschappelijk waardevol AG, glasvrij AG, AG waar serres staan en nog kunnen uitbreiden. Omzetting van gemeenschapsvoorziening naar natuurgebied in de Mosterdpot en van agrarisch naar natuurgebied (Goorbosbeekvallei) ter realisatie van de lokale natuurverbinding uit het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan
- 2) Verplaatsen van de illegale recreatieve visvijver Rode Pen zodat het natuurlijk overstromingsgebied springbos terug volledig hersteld kan worden en de watervervuiling in het gebied stopt (zie ook link met acties 20 en 21)
- 3) Verdere uitbouw van het natuurreservaat i.s.m. Natuurpunt en Stichting Kempens Landschap (fort 5) tot één toegankelijk netwerk voor zachte recreatie onder de coördinatie van het regionaal landschap

- 4) Ontwikkelen van een nieuwe toegangspoort op de bestaande OCMW grond aan de Mechelsebaan van en naar de Goorbosbeekvallei en van en naar het Mouriaubos
- 5) Verdere ontsluiting wandelnetwerk tussen Fort en station Sint-Katelijne-Waver
- 6) Aanplant van kleine landschapselementen en aanleg van poelen in de hele zone
- 7) Ontwikkeling van de zone Schaaruit, Varestraat en de grens met Sint-Katelijne-Waver met verbindingen van en naar het Mouriaubos en de Goorbosbeekvallei
- 8) aanleg parking en groene vertrekpoort aan de Mosterdpot (grond van All cars aankopen)
- 9) een oplossing vinden voor de verdere ontwikkeling van het serrebedrijf Sibon met respect voor het behoud van de Goorbosbeekvallei

Huidige situatie

Natuurpunt bouwt volop aan een toegankelijk natuurgebied zowel in deelgebied Goorbosbeekvallei als in deelgebied Mosterdpot. Er is jammer genoeg nauwelijks samenwerking met de stichting Kempens landschap die eigenaar is van het fort, terwijl een vlotte samenwerking tot een win-win situatie zou kunnen leiden. De natuurgebieden van Natuurpunt liggen zonevremd wat de verdere uitbouw soms problematisch maakt. De Rode Pen verstoort bovendien de hele waterhuishouding in het hele gebied en de lozingen van afvalwater afkomstig van de illegale chalets hebben belangrijke natuurwaarden, die voedselrijkdom schuwen in het achtergelegen springbos, doen verdwijnen. Enkel door de lozingen af te koppelen en met een éénmalig natuurherstel (ruimen voedselrijk slib) kunnen en zullen deze soorten terugkomen uit de zaadbank. Tot slot wenst ook de serrist uit te breiden maar deze stoot op de beperkingen die er zijn in dit overstromingsgebied. Ook hiervoor dient een passende oplossing gevonden te worden. Het verdwijnen van de Rode Pen uit het gebied is ook voor de serrist een oplossing omdat dit de nodige overstromingscompensatie op zal leveren.

Mogelijke subsidiekanalen: <http://www.rrl.be/projecten/gebiedsgerichte-werking/open-ruimte-en-om-mechelen/5223> en/of www.waterlandschap.be

Panorama op het springbos dat in de winter nog overstroomt, maar helemaal verruigd is door het voedselrijk afvalwater. Dit gebied is niet geschikt voor de landbouw en kan maar beter natuurgebied worden. Je ziet ook heel goed de illegale dam van het domein De Rode Pen van 4 meter boven het oorspronkelijk maaiveld rechts die het springbos isoleert van de rest van de Goorbosbeekvallei.

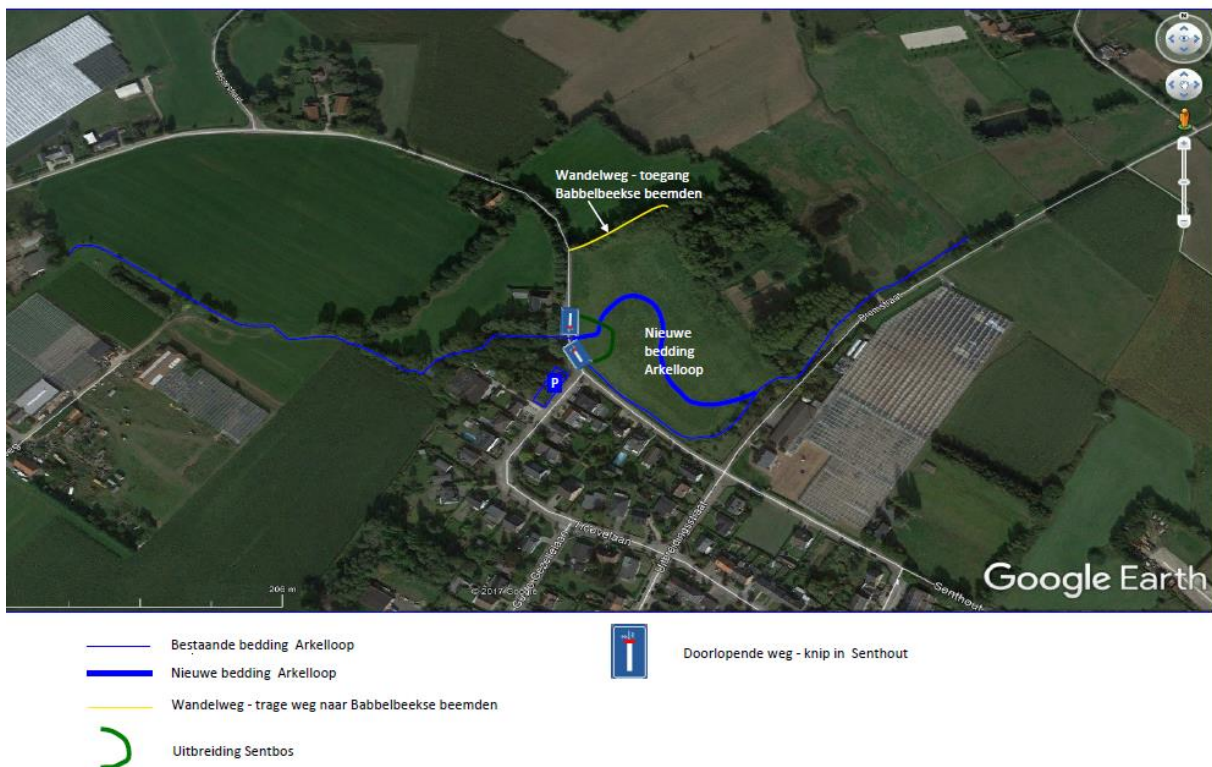
4.3 Landschapspark De Beunt-Senthout als zuidelijke uithoek van de Grote Boshoeck

Actie 26: Omvormen van de bouwgronden aan de Hoevelaan-Senthout tot speelbosje met doorknippen van het Senthout

Voorstel in het verkiezingsprogramma

Ter hoogte van de Hoevelaan-Senthout liggen nog enkele waterzieke bouwgronden die door de Arkelloop meer wel dan niet overstromen. Daardoor is het sociaal onverantwoord ze ooit te gaan bebouwen. We kopen deze gronden dan ook op of vergoeden de eigenaars om ze te bewaren als overstromingszone of ruilen beschikbare bouwgronden elders met hen. Omdat de gronden ook bebost zijn met enkele leuke klimbomen maken we er een aantrekkelijk avontuurlijk speelbos van waar we de Arkelloop als avonturenelement meenemen in het concept. Zowel het Senthout knippen we door en vormen we zo om tot een veilige doodlopende speelstraat omdat sluipverkeer niet langer meer mogelijk is en ze enkel nog doorsteekbaar is voor stappers en trappers.

We kunnen nog een stap verdergaan en ontharden door het verwijderen van het wegdek, we verwijderen dan de hele overwelfing van de Arkelloop en gooien de loop terug open en herstellen zo de hele vallei van de Arkelloop. Met een brug over de nieuw gecreëerde brede vallei behouden we enkel een doorsteek voor wandelaars en fietsers.

Schets van hoe het voorgestelde project er zou kunnen uitzien: het Senthout geknipt voor gemotoriseerd verkeer met een geherwaardeerde ontkokerde Arkelloop in een open bedding en een extra meander

Door dit ambitieuze project zorgen we voor meer veiligheid van de spelende kinderen, maken we een veilige verbinding naar de achterliggende Babbelbeekse Beemden maar ook een toegangsweg vanuit zowel het Senthout als de Hoevelaan naar het eigenlijke natuurgebied wordt dan zinvol. Het knippen van het Senthout biedt bovendien een structurele oplossing voor de paddenoversteek problematiek en helpt mee sluipverkeer uit de wijk de Beunt te houden. Het uiteinde van de geknipte Hoevelaan kan omgevormd worden tot een aantrekkelijke vertrekpoort met parking en fietsenstalling zodat van daaruit een bezoek aan het speelbos 'Sentbos' alsook het natuurgebied de

Babbelbeekse Beemden kan gestart worden via een bijkomende ingang die aansluit op het nog aan te leggen wandel- en knuppelpaden (gebeurd nog deze legislatuur in 2018).

Huidige situatie

Het Senthout heeft veel last van steeds meer (hardrijdend) sluikeverkeer. Op de hoek van Senthout en Hoevelaan liggen nog enkele overstroombare bouwgronden, waarop al minstens 40 jaar of langer spontaan bos is ontwikkeld maar waar nu gelukkig nog niets mee gebeurd is. Deze gronden ooit ontwikkelen om er huizen op te zetten is vanuit de overstromingsproblematiek totaal onverantwoord, bovendien versnipperd het de open ruimte verder. Het sluikeverkeer zorgt in het voorjaar dat tal van paddenoverzetters aanwezig moeten zijn zo niet ligt er een heel slachveld op de weg met dode paddenkadavers.

Door de herbestemming in het RUP open ruimte Duffel West I is de planologische bescherming al een feit, maar nu dient ook de kwalitatieve verbetering ervan nog te gebeuren. Dit kan door:

- 1) Verdere uitbouw van het natuurgebied de Babbelbeekse Beemden
- 2) Uitbouw van een NME route
- 3) Poelenplan en aanleg KLE's in open ruimtegebied
- 4) Aanleg trage wegennetwerk
- 5) Lichthinder afkomstig van serres aanpakken
- 6) Senthout knippen voor doorgaand verkeer (omvormen tot doodlopende straat) => sluikeverkeer tegengaan/paddenoverzetactie
- 7) Opengooien van de vallei de Arkelloop in het Senthout en herbestemming van de overstroombare woonzone hoek Hoevelaan-Senthout

Aansluiting bij project Pallieterland:

<http://www.rlr.be/projecten/landschapzorg/gebiedsgerichte-werking/landschapspark-pallieterland/5224>

Aansluiting landschapspark Zuidrand:

<https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/dlm/samenwerkingsverbanden/landschapspark-zuidrand/projecten/strategisch-project-beleefbare-open-ruimte.html>

Valleien herwaarderen in woongebied is onrealistisch? kijk dan maar eens wat men in Liedekerke aan het realiseren is: <https://www.liedekerke.be/menu/wegen-en-verkeer/wegenwerken/herinrichting-stationsomgeving>

SPEERPUNT 5: NIEUWE VORMEN VAN LANDBOUW GEVEN ZUURSTOF

Onze afdeling heeft geen concrete specifieke acties, voor de volledigheid geven we de visie van Natuurpunt weer vanuit het basismemorandum

In ons sterk versnipperd Vlaanderen zien we vage grenzen tussen stadsranden, dorpen en landbouw. Op die manier geraakt een deel van de landbouwgronden ruimtelijk sterk verweven met mensen die er wonen. In gangbare landbouw staat dit evenwel niet garant voor een sterke band tussen de burger en de voeding die vlakbij wordt geproduceerd. De monoculturen uit de gangbare landbouw bieden daarnaast ook weinig belevingswaarde. Net

op die plaatsen waar veel mensen wonen en dichtbij willen recreëren kunnen nieuwe agro-ecologische vormen van landbouw voor extra natuur- en landschapsbeleving zorgen.

Heel wat gemeenten en OCMW' s hebben nog landbouwgronden in eigendom die een strategische ligging hebben nabij woonkernen of in de stadsrand. Deze terreinen kunnen de vraag naar voedselproductie op een bredere manier invullen dan vandaag.

Voer deze concrete acties uit in je gemeente:

- Voorzie en faciliteer bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen kansen voor landbouwers die op een duurzame manier voeding willen produceren dichtbij en mét de mensen en die van landbouwgrond een gedeelde en multifunctionele ruimte willen maken.
- Vergroot de belevingswaarde van nieuwe landbouwprojecten rondom dorpen met een publieke groene dooradering die goed is voor de biodiversiteit en het landbouwbedrijf weerbaarder maakt.

SPEERPUNT 6: NATUUR EN ERFGOED

Onze afdeling heeft geen concrete specifieke acties, voor de volledigheid geven we de visie van Natuurpunt weer vanuit het basismemorandum

Natuur en erfgoed zijn in Vlaanderen vaak onlosmakelijk met elkaar verbonden. Onze landschappen bv. zijn altijd cultuurlandschappen: ontstaan door de eeuwenlange interactie tussen mens en natuurlijke processen. Open natuurrijke landschappen vertellen zo het historisch verhaal van een regio. Onroerend erfgoed beschermen heeft vaak ook rechtstreeks effect op de natuurwaarden in je gemeente: oude boomgaarden kunnen bijzondere soorten herbergen. Gebruik de mogelijkheden in het decreet onroerend erfgoed om ook het gemeentelijk *natuurlijk* erfgoed te beschermen.

Voer deze concrete acties uit in je gemeente:

- Maak een inventaris van het gemeentelijk onroerend natuurlijk erfgoed. Gebruik deze als toetsingskader voor het gemeentelijk beleid zoals bv. vergunningsaanvragen.
- Integreer bestaande kennis over erfgoed, natuur en ruimtelijke ordening bij de opmaak van landschapsbeheerplannen.
- Stel inhoudelijk onderbouwde voorstellen voor erfgoedlandschappen op in samenwerking met Natuurpunt en lokale erfgoedverenigingen.
- Zet samen met Natuurpunt en de lokale erfgoedverenigingen een sensibiliserings- en/of beschermingsactie op voor natuurlijk erfgoed in jouw gemeente en voorzie daarvoor de nodige middelen.
- Fort Van Duffel terug vernatten binnen het kader van Europese natuurdoelen (vleermuizenslaapplaats)

SPEERPUNT 7: NATUURPUNT VERSTERKT DE SAMENLEVING

Actie 26: Blijf Natuur(punt) een volwaardige stem geven in het lokale beleid

Voorstel in het verkiezingsprogramma

We vinden adviezen heel belangrijk via onze adviesraden. Deze adviesraden (milieu, cultuurraad en GECORO) worden evenwichtig samengesteld waar natuurverenigingen hun stem maximaal gehoord kan worden

Huidige situatie

We hebben diverse vertegenwoordigers binnen de Duffelse adviesraden, dit willen we ook zo behouden. Onze vertegenwoordigers werken constructief samen met de andere doelgroepen en denken mee om tot goeie oplossingen te komen en bij moeilijke dossier bereid naar compromissen te zoeken met win-win situaties voor iedereen.

Actie 27: ondersteun natuurverenigingen financieel en logistiek

Voorstel in het verkiezingsprogramma

We ondersteunen de natuurverenigingen op 2 manieren. We ondersteunen hun werking financieel en logistiek en helpen mee bij de verdere uitbouw van Duffelse natuurgebieden inclusief bosuitbreidingen waar zij één van de bevoorrechte partners zijn. Ideeën rond eenmalige herstelmaatregelen ten voordele van het watersysteem, toegankelijkheid of natuurontwikkeling in het natuurgebied zullen we actief ondersteunen.

Verder ondersteunen we de verdere uitbouw van 't Mosterdpotje als volwaardig bezoekerscentrum. We helpen Natuurpunt financieel om de asbesthoudende dakpannen te vervangen in duurzamere materialen.

Huidige situatie

Een aantal fijne projecten waar de gemeenschap beter van werd is met steun van de gemeente kunnen gerealiseerd worden, denk maar aan de herinrichting van het gedeelte Notmeir in de Oude Spoorwegberm, de realisatie van een missing link tussen Mosterdpot en bekken Waterlink, de aanleg van knuppelpaden in de Babbelbeekse Beemden, enz.

Door de erkenning als socio-culturele vereniging heeft Natuurpunt recht op werkingsmiddelen.

Het lokaal 't Mosterdpotje is door de plaatselijke afdeling uitgebouwd tot een milieu-educatief centrum waar tal van cursussen gegeven worden en vergaderingen plaatsvinden. De renovatie van het vroegere bouwvallig huis is met privé sponsorgeld en eigen afdelingsmiddelen helemaal opgeknapt. Een grote kost die er zit aan te komen en die vanuit milieuoverwegingen willen uitvoeren is het verwijderen van de asbesthoudende pannen, wat een dure investering betekent. Het dak is echter nog prima in orde, dus strikt noodzakelijk is het niet, maar als vereniging willen we meehelpen de asbestproblematiek weg te werken.

Link met **actie 2**

Actie 28: Stimuleer gemeentelijke diensten om met Natuurpunt samen te werken

Voorstel in het verkiezingsprogramma

Wanneer we te maken hebben met een vreemd natuurverschijnsel of een plaagsoort, bevragen we Natuurpunt, Vogelbescherming Vlaanderen of andere lokale expertise, alvorens een standpunt in te nemen. We proberen samen communicatiecampagnes op te zetten rond een bepaalde soort of een rond het natuurbeheer dat gevoerd wordt.

Huidige situatie

Naar de mening van Natuurpunt is er nog een te kleine reflex vanuit de diensten om Natuurpunt in te schakelen voor bepaalde maatschappelijke problemen gelinkt aan soorten of natuur in het algemeen.

Actie 29: Gebruik de expertise van en maak gebruik van Natuurpunt om het maatschappelijk draagvlak voor natuurbescherming uit te dragen en te vergroten

Voorstel in het verkiezingsprogramma

De gemeente organiseert monitoringsprojecten of doet natuurtoetsen bij grotere projecten. Hiervoor betrekken we de natuurverenigingen van in het begin. Wanneer we bestekken of aanbestedingen uitschrijven zoals inventarisatie van de bermen, zullen we ook steeds prijs vragen bij Natuurpunt studie vzw.

Huidige situatie

Natuurpunt studie is een door de overheid erkende wetenschappelijke instelling wat zoveel betekent dat haar expertise wordt erkend in natuur, soorten, landschapszorg en natuurbeheer. Natuurpunt studie schakelt ook vrijwilligers in van de plaatselijke afdelingen, waardoor de betrokkenheid van de lokale mensen wordt vergroot en deze activiteiten ook voor het publiek toegankelijk worden gemaakt. Nog te vaak grijpt men naar klassieke studiebureaus die duur zijn en vaak de juiste expertise niet hebben ook al beweren ze van wel. Natuurpunt studie maakte onder meer het bermbeheerplan op voor de waterbekkens van Waterlink.

Actie 30: Werk samen met Natuurpunt gemeentelijke activiteiten en festiviteiten uit

Voorstel in het verkiezingsprogramma

Wanneer er publieksactiviteiten zijn trachten we het hele verenigingsleven hierbij te betrekken. Wanneer er een link is met landschap, natuur of bos wordt er gestreefd naar samenwerking met Natuurpunt. Sommige activiteiten kunnen ook plaatsvinden in de natuurgebieden zelf.

Huidige situatie

Het succesrijke landschapsfeest Curieuzeneuzemosterdpot met tegen de 2.000 bezoekers vond plaats in de Mosterdpot. Ook rond de bosaanplanting van de Straatjesbossen werd met onze afdeling nauw samengewerkt.